



# ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO

## Chorągiew Opolska



[www.opolska.zhp.pl](http://www.opolska.zhp.pl) - [ksi@opolska.zhp.pl](mailto:ksi@opolska.zhp.pl)

## REGULAMIN PRACY

### KOMISJI STOPNI INSTRUKTORSKICH

### CHORĄGWI OPOLSKIEJ ZHP

#### I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Regulamin Komisji Stopni Instruktorskich Chorągwi Opolskiej ZHP został opracowany zgodnie z Uchwałą nr 40/XXXVI Rady Naczelnej ZHP z dnia 6 marca 2011 r. w sprawie systemu stopni instruktorskich. Określa zasady pracy Chorągwi Opolskiej Komisji Stopni Instruktorskich (ChKSI) oraz zdobywania stopni instruktorskich i wymagania z nimi związane zgodnie z uchwałą nr 40/XXXVI Rady Naczelnej ZHP z dnia 6 marca 2011 r. w sprawie systemu stopni instruktorskich.
2. Jeśli w niniejszym dokumencie mowa jest o właściwej komisji, należy przez to rozumieć komisję stopni instruktorskich (KSI) hufca, międzyhufcową, chorągwi lub przy Głównej Kwaterze ZHP – zgodnie z przydziałem służbowym zdobywającego stopień.
3. Postanowienia niniejszego regulaminu, w których mowa o kandydacie, opiekunie, wędrowniku, członku starszyny, instruktorze, komendancie, przewodniczącym KSI, przewodniku, podharc mistrzu i harc mistrzu, stosuje się odpowiednio do kandydatki, opiekunki, wędrowniczki, członkini starszyny, instruktorki, komendantki, przewodniczącej KSI, przewodniczki, podharc mistrzyni i harc mistrzyni.

#### II. ZASADY DZIAŁANIA CHORĄGWIANEJ KOMISJI STOPNI INSTRUKTORSKICH

##### ZADANIA KOMISJI

1. Do zadań ChKSI należy:
  - stymulowanie rozwoju instruktorów,
  - prowadzenie i monitorowanie prób na stopnie instruktorskie,
  - praca z opiekunami prób na stopnie,
  - zbieranie i upowszechnianie materiałów wypracowanych w trakcie realizacji prób na stopnie,
  - potwierdzanie stopni instruktorskich osobom ponownie ubiegającym się o członkostwo w ZHP oraz osobom, które stopnie instruktorskie zdobyły w innych organizacjach harcerskich,
  - współpraca z innymi zespołami instruktorskimi (przede wszystkim z zespołami kadry kształcącej, namiestnictwami i zespołami programowymi),
  - systematyczne podnoszenie kwalifikacji swoich członków,
  - wspieranie i nadzorowanie KSI niższego szczebla.

##### POWOŁYWANIE I TRYB PRACY

2. ChKSI powołuje rozkazem oraz dokonuje zmian w jej składzie komendant chorągwi.
3. W skład KSI chorągwi wchodzi instruktorzy w stopniu harc mistrza. Komisja powinna liczyć, co najmniej 5 osób.
4. ChKSI prowadzi próby instruktorskie osób z przydziałem służbowym do Chorągwi Opolskiej ZHP oraz jej hufców, o ile właściwa KSI (hufca lub międzyhufcowa) nie posiada uprawnień do prowadzenia prób na dany stopień.
5. ChKSI ma prawo prowadzić próby na stopień przewodnika i podharc mistrza. Naczelnik ZHP po uzyskaniu pozytywnej opinii KSI przy Głównej Kwaterze ZHP może nadać KSI chorągwi na okres maksimum trzech lat prawo prowadzenia prób na stopień harc mistrza. KSI przy Głównej Kwaterze ZHP wydaje opinię, biorąc pod uwagę:

- poziom prób dotychczas prowadzonych przez KSI chorągwi,
  - jakość pracy prowadzonej z opiekunami prób,
  - doskonalenie pracy komisji między innymi przez udział w formach kształceniowych przeznaczonych dla członków ChKSI,
  - wspieranie i nadzorowanie KSI hufców.
6. Wniosek o ponowne nadanie uprawnień powinien być złożony nie później niż na trzy miesiące przed wygaśnięciem prawa do prowadzenia prób na stopień harcmistrza.
  7. ChKSI jest zobowiązana do bieżącego monitorowania i wspierania pracy hufcowych i międzyhufcowych KSI.
  8. W przypadku niewłaściwego realizowania zadań przez KSI chorągwi, Naczelnik ZHP może po zasięgnięciu opinii KSI przy Głównej Kwaterze ZHP odebrać KSI chorągwi uprawnienia do prowadzenia prób harcmistrzowskich.

#### *ORGANIZACJA PRACY*

9. ChKSI przyjmuje regulamin pracy zgodny z systemem stopni instruktorskich. Regulamin zatwierdza komenda chorągwi, a ogłasza w rozkazie komendant chorągwi.
10. Członków ChKSI, w tym przewodniczącego i jego zastępców, mianuje komendant chorągwi.
11. Członkowie ChKSI powinni posiadać przeszkolenie do pełnienia funkcji lub uzyskać je w ciągu roku od objęcia funkcji w ChKSI.
12. Siedzibą ChKSI jest siedziba Chorągwi Opolskiej ZHP w Opolu.
13. Komisja odbywa swoje zbiórki 1 raz w miesiącu, z wyłączeniem ferii letnich, zgodnie z ustalonym i podanym do wiadomości harmonogramem. W zależności od potrzeb ChKSI może wyznaczyć dodatkowy termin zbiórki lub odbyć ją poza siedzibą chorągwi.
14. ChKSI może pracować zarówno w całym składzie, jak i w zespołach. Zespół powinien liczyć, co najmniej 3 osoby (w jego składzie musi znaleźć się przewodniczący ChKSI lub jego zastępca).
15. ChKSI jest zobowiązana tak organizować swoją pracę, aby osoby zdobywające stopnie miały do niej łatwy dostęp.
16. ChKSI rozpatruje wnioski złożone najpóźniej 2 tygodnie przed wyznaczonym terminem zbiórki. Wnioski złożone po tym terminie będą rozpatrywane na następnej zbiórce.
17. Po zbiórce ChKSI sekretarz komisji przekazuje komendantowi chorągwi informację o otwartych i zamkniętych próbach, która ukazuje się w rozkazie.

#### *STYMULOWANIE ROZWOJU INSTRUKTORÓW*

18. ChKSI stymuluje rozwój instruktorów, m.in. przez:
  - ✓ budowanie etosu stopnia instruktorskiego,
  - ✓ dbałość o wysoki poziom prowadzonych prób instruktorskich,
  - ✓ dbałość o poziom merytoryczny spotkań ChKSI ze zdobywającymi stopień i opiekunami,
  - ✓ budowanie dobrego wizerunku ChKSI.

#### *PRACA Z OPIEKUNAMI PRÓBY*

19. ChKSI prowadzi pracę z opiekunami prób w szczególności przez:
  - upowszechnianie materiałów dotyczących zdobywania stopni instruktorskich,
  - organizowanie seminariów, warsztatów i konsultacji dla opiekunów prób.

#### *POTWIERDZANIE STOPNI INSTRUKTORSKICH OSOBOM PONOWNIE UBIELAJĄCYM SIĘ O CZŁONKOSTWO W ZHP ORAZ OSOBOM, KTÓRE STOPNIE INSTRUKTORSKIE ZDOBYŁY W INNYCH ORGANIZACJACH HARCERSKICH*

20. ChKSI może potwierdzać tylko te stopnie, do których przyznawania jest uprawniona. W przypadku braku odpowiednich uprawnień, potwierdzenia dokonuje KSI przy Głównej Kwaterze ZHP.
21. ChKSI przystępuje do procedury potwierdzania stopni instruktorskich po otrzymaniu kompletu dokumentów kandydata – zgodnie z uchwałą nr 20/XXXIII Rady Naczelnej ZHP z dnia 18 czerwca 2006 r. w sprawie zasad ponownego ubiegania się o członkostwo w ZHP.

22. W celu potwierdzenia stopnia instruktorskiego komisja uzgadnia z kandydatem sposób uzupełnienia wiedzy na temat zmian w ZHP od czasu ustania członkostwa, w szczególności dotyczących zmian w Statucie ZHP oraz w systemie metodycznym.
23. W przypadku, gdy kandydat posiadał stopień organizatora, wówczas komisja potwierdza status instruktorski jedynie pod warunkiem jednoczesnego otwarcia próby przewodnikowskiej.
24. W przypadku nabywania członkostwa w ZHP przez osoby, które stopnie instruktorskie zdobyły w innych organizacji harcerskich, komisja analizuje wymagania na stopień instruktorski zdobyty przez kandydata, a następnie uzgadnia z nim sposób uzupełnienia wiedzy na temat ZHP, w szczególności dotyczącej Statutu ZHP oraz systemu metodycznego, a także innej wiedzy i umiejętności – jeśli wynika to z analizy różnic między systemami stopni instruktorskich. Potwierdzenie stopnia wiąże się z dopuszczeniem przez komendanta chorągwi hufca lub chorągwi do złożenia Zobowiązania Instruktorskiego.
25. Potwierdzenie stopnia ogłasza w rozkazie komendant chorągwi na wniosek ChKSI.
26. Potwierdzanie stopnia instruktorskiego nie może trwać dłużej niż trzy miesiące od złożenia kompletnej dokumentacji do ChKSI.

#### **ZADANIA OPIEKUNA PRÓBY**

27. Do zadań opiekuna próby należy dbałość o przygotowanie, realizację i podsumowanie próby, które zagwarantują osiągnięcie poziomu określonego w idei stopnia. W szczególności zadania opiekuna to:
  - przygotowanie wspólnie z podopiecznym programu próby na stopień,
  - stawienie się na komisji otwierającej i zamykającej,
  - bieżąca pomoc w realizacji próby w trakcie jej trwania,
  - monitorowanie pracy podopiecznego,
  - dokonanie z podopiecznym analizy realizacji próby,
  - sporządzenie opinii sumującej zamknięcie próby.

#### **DOKUMENTACJA PRACY ChKSI**

28. Dokumentacja pracy ChKSI obejmuje:
  - ✓ protokoły z posiedzeń ChKSI,
  - ✓ rejestr prowadzonych prób,
  - ✓ kopie programów prób w trakcie realizacji oraz wnioski o otwarcie prób,
  - ✓ dokumentację zamkniętych prób,
  - ✓ dorobek prób instruktorskich z informacją o sposobie ich upowszechnienia,
  - ✓ rejestr prac metodycznych,
  - ✓ dokumentację pracy z opiekunami prób,
  - ✓ rozkazy komendanta Chorągwi Opolskiej ZHP.
29. Dorobek prób instruktorskich może być upowszechniany przez ChKSI na stronach internetowych ZHP lub w formie wydawniczej, przy zachowaniu praw autorskich.

### **III. TRYB ZDOBYWANIA STOPNI INSTRUKTORSKICH**

#### **OTWARCIE PRÓBY**

1. Wędrownik, członek starszyny lub instruktor, decydujący się na zdobywanie stopnia, zgłasza ChKSI gotowość podjęcia próby.
2. ChKSI akceptuje opiekuna próby, przedstawionego przez otwierającego próbę, lub wyznacza za jego zgodą innego opiekuna próby.
3. Otwierający próbę wspólnie z opiekunem ustala program próby, który:
  - jest drogą dojścia do poziomu, wynikającego z idei i wymagań stopnia,
  - zawiera dowolną liczbę zadań, które zapewniają realizację wszystkich wymagań na stopień (jedno zadanie można powiązać z większą liczbą wymagań, a jedno wymaganie może być realizowane przez kilka zadań),

- uwzględnia w zadaniach aktualny poziom i doświadczenie zdobywającego stopień,
  - jest powiązany z planem pracy środowiska,
  - wiąże się z pełnioną przez niego funkcją,
  - określa przewidywany czas trwania próby.
4. Otwierający próbę składa wniosek w formie elektronicznej, na adres poczty [ksi@opolska.zhp.pl](mailto:ksi@opolska.zhp.pl) , o otwarciu próby na 2 tygodnie przed terminem zbiórki ChKSI wraz z jej programem – załącznik nr 1 do niniejszego regulaminu. Wersję papierową wniosku należy dostarczyć do ChKSI najpóźniej w dniu otwarcia. Wniosek wymaga opinii bezpośredniego przełożonego osoby otwierającej próbę.
  5. Wniosek o otwarciu próby powinien być sporządzony w trzech jednobrzmiących egzemplarzach (jeden – po zatwierdzeniu przez ChKSI otrzymuje kandydat, drugi - opiekun próby, trzeci - pozostaje w dokumentacji komisji).
  6. Przewodniczący, jego zastępca lub sekretarz komisji przesyłają kopię karty próby do pozostałych członków ChKSI celem zapoznania się.
  7. Opiekun próby winien być obecny na zbiórce komisji otwierającej próbę.
  8. Komisja po rozmowie z kandydatem i opiekunem oraz pozytywnym przyjęciu programu próby wnioskuje do komendanta chorągwi o otwarciu próby.
  9. Otwarcie próby komendant chorągwi ogłasza najbliższym rozkazem.
  10. ChKSI ma prawo:
    - zmienić, za zgodą lub na wniosek zainteresowanego, proponowane zadania, opiekuna próby i czas jej trwania,
    - przyjąć dodatkowe wymagania na stopnie, wynikające z potrzeb środowiska i programu jego rozwoju, w uzasadnionych przypadkach skrócić okres służby instruktorskiej niezbędnej do otwarcia próby na kolejny stopień,
    - w uzasadnionych przypadkach, biorąc pod uwagę wykształcenie, doświadczenie i dotychczasowy przebieg służby instruktorskiej kandydata do stopnia, pominąć wymaganie na stopień opisując ten fakt w karcie próby.

#### **PRZEBIEG PRÓBY**

11. Okres odbywania próby przeznaczony na realizację zadań określa kandydat we wniosku o otwarciu próby. Zalecany czas trwania próby wynosi od 1 roku do 2 lat.
12. W przypadku konieczności przedłużenia okresu realizacji próby, kandydat winien o tym fakcie poinformować ChKSI na piśmie i uzyskać zgodę na nowy termin realizacji próby.
13. Kandydat, po upływie połowy ustalonego czasu trwania próby, zobowiązany jest razem z opiekunem próby wziąć udział w zbiórce ChKSI celem odbycia rozmowy instruktorskiej. Spotkanie poświęcone będzie omówieniu realizowanej przez kandydata próby na stopień instruktorski.
14. Nad prawidłowym przebiegiem próby czuwa opiekun próby.
15. Realizacja zadań próby na stopień instruktorski może być kontrolowana przez członków ChKSI i osoby przez nią upoważnione.
16. Potwierdzenia realizacji zadań zawartych w próbie dokonuje opiekun próby lub za zgodą kandydata osoba przez niego wyznaczona.
17. Do każdego zadania próby na stopień instruktorski należy dołączyć samoocenę realizującego oraz opinię osoby potwierdzającej wykonanie zadania. W końcowym raporcie z realizacji próby musi się znaleźć min. 5 opinii różnych instruktorów.
18. W przypadku uzasadnionej konieczności zmiany opiekuna próby istotnych ze względu na wymagania zadań, instruktor realizujący próbę zgłasza ten fakt ChKSI, która podejmuje odpowiednią decyzję.

#### **ZAMKNIĘCIE PRÓBY**

19. W celu zamknięcia próby:
  - zdobywający stopień składa na 2 tygodnie przed terminem zbiórki ChKSI wniosek o zamknięciu próby; do wniosku należy dołączyć: kartę próby zawierającą potwierdzenie wykonanych zadań,

- pisemny raport z przebiegu próby, realizacji wymagań i osiągnięcia poziomu opisanego w idei stopnia, dokumentację powstałą w wyniku realizacji próby, opinię bezpośredniego przełożonego i komendanta zaliczającego służbę instruktorską,
- opiekun przedstawia ChKSI pisemną opinię o zdobywającym stopień i przebiegu próby,
  - ChKSI po rozmowie ze zdobywającym stopień i jego opiekunem wnioskuje do komendanta chorągwi o zamknięcie próby.
20. ChKSI po odbyciu końcowej rozmowy z kandydatem przy udziale jego opiekuna, decyzję o zamknięciu próby bądź jej odroczeniu podejmuje w obradach tajnych bez udziału kandydata.
  21. Po pozytywnym zamknięciu próby komendant chorągwi, na wniosek ChKSI, przyznaje stopień najbliższym rozkazem.
  22. Po negatywnym zamknięciu próby komendant chorągwi na wniosek ChKSI ogłasza najbliższym rozkazem zamknięcie próby z wynikiem negatywnym.
  23. Próby zamknięte z wynikiem negatywnym komendant chorągwi ogłasza rozkazem po upływie 14 dni od daty wpłynięcia wniosku komisji o negatywnym zamknięciu próby. W tym czasie przysługuje zdobywającemu stopień prawo do odwołania się od decyzji ChKSI do komendanta chorągwi. Po pozytywnym rozpatrzeniu odwołania komendant chorągwi ponownie kieruje sprawę próby do ChKSI.
  24. W przypadku niezakończenia próby przez zdobywającego w wyznaczonym terminie ChKSI najpóźniej po upływie 3 miesięcy wzywa zdobywającego stopień i opiekuna do stawienia się na zbiórce komisji, podczas której dokonuje oceny realizacji próby oraz podejmuje decyzję o przedłużeniu czasu trwania próby lub zamknięciu próby. Jeżeli odbywający próbę nie stawi się na wezwanie komisji i nie usprawiedliwi swojej nieobecności, komisja na następnej zbiórce zamyka próbę z wynikiem negatywnym.
  25. Ponowne otwarcie próby może nastąpić po upływie co najmniej 6 miesięcy od zamknięcia próby z wynikiem negatywnym.
  26. Dorobek prób na stopnie instruktorskie stanowi własność wspólnoty instruktorskiej i będzie upowszechniany, tak by umożliwić korzystanie z niego kadrze oraz zdobywającym stopnie.

#### **IV. ZASADY ZDOBYWANIA STOPNI INSTRUKTORSKICH**

1. Stopnie instruktorskie wyznaczają drogę rozwoju instruktorskiego. Odzwierciedlają wiedzę, dojrzałość społeczną, umiejętności wychowawcze i doświadczenie instruktora zgodne z ideą stopnia. Zdobycie stopnia nie wymaga pełnienia funkcji na określonym poziomie struktury organizacji.
2. Stopnie instruktorskie:
  - przewodnik – przewodniczka,
  - podharc mistrz – podharc mistrzyni,
  - harc mistrz – harc mistrzyni,są zdobywane przez członków zwyczajnych ZHP.
3. Opiekunem próby może być:
  - na stopień przewodnika – podharc mistrz albo harc mistrz;
  - na stopień podharc mistrza – harc mistrz, a także podharc mistrz, który spełnia łącznie następujące warunki:
    - uzyskał zgodę właściwej KSI,
    - ma stopień podharc mistrza od minimum 2 lat,
    - ma otwartą próbę harc mistrzowską,
    - jako opiekun przeprowadził i zamknął z wynikiem pozytywnym co najmniej jedną próbę przewodnikowską;
  - na stopień harc mistrza – harc mistrz.
4. Opiekun próby musi mieć zaliczoną służbę instruktorską.

## **V. POSTANOWIENIA KOŃCOWE**

1. Regulamin wchodzi w życie z dniem 1 września 2011 r.
2. Próby na stopnie instruktorskie otwarte przed 1 września 2011 r. odbywają się według dotychczasowych zasad.

Przewodniczący KSI  
Chorągwi Opolskiej ZHP

hm. Marek Klimowski

Komendant  
Chorągwi Opolskiej ZHP

hm. Artur Ośko